

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי י"ז טבת תשפ"ב | דף היומי בבלי: מגילה ט | דף הכולל: מועד קטן טז.
דף היומי בהלכה: מאמצע הסעיף "ונוהגים להדליק נר נוסף" עד אמצע הסעיף בהגה "אם נתערב".
מוסר: דבר בעיתו - פרק ה' מ"וכעין זה" עד אות ב' "שהדבר הזה".
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבחינה פ"ה 'אך הטרפים המיוחדים' עד פרק ו' 'ומה שראוי לך לדעתו'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

היכן נמצאים כיום הקוויטלאך שקיבל החזו"א? | נחלי אמונה שזרמו מהדוד-שמש | שולחן וכסאות מהשמים, והמשלוח בחינם | סגולה מיוחדת לבנים ממרן הגר"ח קניבסקי שליט"א | 2298

הסיפור היומי

היה כבר ערב החג ונסענו להורים לב"ב. בדרך שוחחתי עם רעייתי והתחזקנו באמונה, ובתוך כך הוצאתי את המשפט הבא מפי: אם הקב"ה רוצה הוא יכול לשלוח לנו בחינם שולחן וכסאות לתוך הסלון!

לישועתך קיוותי ה'

התקשרתי לאדם שפרסם את השולחן למסירה בחינם, ושאלתי אותו מתי אפשר לקחת את השולחן, והוא אמר לי שהוא הזמין שולחן חדש לכבוד פסח, והשולחן אמור להגיע לפני החג, ומייד כשיגיע השולחן הוא יצלצל אלי לבוא לקחת את השולחן החדש... ואכן הוא צלצל, אבל... הוא הודיע שהיתה בעיה עם המפעל שהיה אמור לספק את השולחן החדש, והשולחן לא יגיע לפני פסח, ומשכך, הוא ביטל את הזמנת השולחן החדש. הוא מצטער מאד, אבל לעת עתה הוא משאיר את השולחן אצלו... התקשרתי למוכר השולחן מ'קרית אתא' והוא אמר לי שהשולחן נמכר כבר... איזו עוגמת נפש. יצאתי קרח מכאן ומכאן. יתרה מזאת, לשם קניית הדירה לקחתי 'משכנתא' וחישבתי בתוך סכום ההלוואה אף את ההוצאות הנלוות, והקצבתי לקניית שולחן 2000 ₪, ואחרי שהובטח לי שולחן בחינם, השתמשתי ב-2000 ₪ לקניית חפצים אחרים, ועכשיו אין שולחן ואין כסף.

היה כבר ערב החג, ונסענו להורים לבני ברק. בדרך שוחחתי עם רעייתי והתחזקנו באמונה, "מה אנא מובד סברי מן בריי" [=מה אני מאבד את תקוותי מבוראי] - "לישועתך קיוותי ה'". צריך

סיפר לי אברך חשוב מיקירי קרתא דרכסים:

בשעה טובה נכנסתי בתחילת חודש ניסן לדירה שקניתי ברכסים, וביחד עם ההודאה לה' שזכיתי להגיע לקורת גג, היה מחסור בדברים טכניים בדירה, ומעל הכל הפריעה מאד העובדה שלא היה שולחן בבית...

אנחנו לא מפונקים, וחיפשנו שולחן "יד שניה", בכדי שיהיה שולחן בבית. בשעה טובה מצאנו מישהו ב'קרית אתא' שמכר שולחן לסלון ב-2000 ₪. ראינו תמונות של השולחן ורצינו לקנות...

ביום רביעי בבוקר אחותי, שגם גרה ברכסים, מתקשרת אלי כמה פעמים. חזרתי אליה בבהלת מה - מה קרה? והיא אומרת לי שמישהו פרסם בעיתון המקומי [ה'ידיעון'] על שולחן ללא כסאות למסירה בחינם, והיא התקשרה מיד בבוקר ותפסה את השולחן, והיא מחפשת אותי בדחיפות כדי להודיע לי שלא אקנה את השולחן מ'קרית אתא'.

אמרתי לה תודה רבה, ותודה לה', התקשרתי למוכר השולחן מ'קרית אתא' והודעתי לו שאני לא מעוניין לרכוש את השולחן.

"תגיד לי, אתה רוצה שולחן לסלון עם כסאות?"
בטח שאני רוצה, אבל אני נסעתי עד אחרי פסח, ובטח לא
תרצה שהשולחן ישאר אצלך בבית כל החג.
אמר לי השכן: "יש לי עדיין מפתח של דירתך מהשכנים
הקודמים, ויש כאן בחורים שעוזרים לי, אני עכשיו מכניס לך את
השולחן והכסאות לתוך הסלון..." אמיתי לחלוטין!
(גיליון 'מי באר')

לזכור שהכל מושגח. ובין דיבורי האמונה הוצאתי את המשפט
הבא מפיו: "אם הקב"ה רוצה הוא יכול לשלוח לנו בחינם שולחן
עם כסאות לתוך הסלון!"
טוב, שכר שיחה נאה... אבל בתוך כשתי דקות הפלאפון
מצלצל, היה זה השכן מהדלת הסמוכה: "מה שלומך? איפה
אתה?"
- אני בדרך לבני ברק.

הסיפור היומי

**זה היה כבר יותר מדי... הרגשתי שהקב"ה מדבר אלי. הרי
הוא עושה הכול, רק הוא סידר שבשיא הלחץ יפול על
ראשי בלאגן שכזה. אספתי את ילדי ואמרתי להם: הקב"ה
מדבר אלינו, הוא אומר לנו משהו. בואו נשתף פעולה...**

נחלי אמונה נובעים מהדוד

הדוד, בדק אותו מכל הכיוונים וקבע נחרצות: הדוד הלך! צריך
להחליף את הדוד כולו.
כמה זה עולה? שאלתי באימה.
"שלושת אלפים שקלים!"

חייכתי חיום עגום. בעוד אני מנסה לחסוך 450 שקלים, מתגלה
לי שבכלל אנחנו צריכים להוציא שלושת אלפים. אמנם אמרתי
לעצמי: הקב"ה יודע את הכתובת שלנו, הוא יודע שאנחנו צריכים
מים חמים, והוא יעזור לנו.
בסדר, אמרתי, מתי תוכל להביא את הדוד?
"מחר", ענה האינסטלטור.

אתה יודע שמחר זה ערב חג, ואנחנו צריכים לנסוע מחוץ
לעיר, אז בבקשה תבוא מוקדם, כדי שנספיק להשתמש במים
החמים. "בסדר גמור", ענה האינסטלטור. "אני אצרך מחר על
הבוקר!" הוא סגר את הברז הראשי ואת הכפתור שמפעיל את
הדוד, ויצא לדרכו.

רק יצוא יצא האינסטלטור, והנה מצלצל הטלפון. התוכנית
שלנו היתה לצאת לראש השנה לרבי שלי ולהשכיר את הדירה
לאדם שרצה להיות ליד הרבי שלו בבית שמש. בדמי השכירות
האלו אנחנו משלמים חלק משכירות הדירה שאנו נמצאים בה
בראש השנה. והנה השוכר עמו סיכמתי, מתקשר ואומר כי אשתו
חלתה בקורונה, והם מבטלים את הנסיעה לבית שמש, וממילא
גם את השכירות.

תוך כמה דקות נודע לי שעלי להוציא 3000 שקלים, וגם שדמי
השכירות שיכלו להועיל - התבטלו. זה היה הרבה מדי, זה היה
קרוב מדי האחד לשני, ואני הרגשתי שהקב"ה מדבר אלי. כן. הרי
רק הוא עושה הכול, ורק הוא סידר את זה כך, שבשיא הלחץ
תיפולנה על ראשי בשורות לא מרנינות שכאלה.

אספתי את ילדי ואמרתי להם: הקב"ה מדבר אלינו, הוא אומר

מוצאי שבת, יומיים לפני ראש השנה תשפ"ב. אני עומד בחלון
ביתי שבבית שמש. מאורעות השנה האחרונה חולפים מול עיני
רוחי. עוד מעט יבוא ראש השנה, עוד מעט יגזרו עלינו את כל
שיתרחש בשנה הבאה.

השנה האחרונה בכלל לא היתה קלה בעבורי, וכך גם השנה
שלפניה. קשיי הפרנסה השתרגו על צווארי, וחודש אחר חודש
שרדנו אנו ומשפחתי במאמצים גדולים. אולי עתה, עם פתיחתה
של שנה חדשה ובואה של הזדמנות חדשה, יבוא גם שינוי לטובה
בכלכלת הבית!?

והנה אני מבחין בקו מבריק שעובר בחצר, ומחזיר את אורו של
הפנס שמעל הבית. זהו נחל של מים. מאיפה מגיע לכאן נחל? מן
הסתם יש נזילה במקום כלשהו. אני מזיז את ראשי ומתבונן, ואז
למגינת לבי, מגלה שהנזילה נובעת מדוד השמש שלי.

מכיוון שיש לי משפחה גדולה ואני מוכרח שיהיו מים חמים
במקלחת, היה עלי לסדר את העניין בדחיפות, כדי שנוכל
להתארגן כראוי לראש השנה ולכל השבתות והמועדים הבאים
עלינו לטובה.

למחרת בבוקר התקשרתי לחבר שעוסק בשיפוצים ושאלתי
אותו, מה לדעתו יכולה להיות התקלה בדוד. הוא אמר שסביר
להניח שגוף החימום יצא מכלל שימוש, ולכן כדאי לי לקרוא
בהקדם לאינסטלטור, שיחליף לי אותו בעלות של 450 שקלים.

מכיוון שהמצב הכספי אצלנו, כאמור אינו מזהיר, והרבה לפני
שהחל הדוד לדמוע כבר רבו הוצאות היו"ט למעלה ראש, ניסיתי
להציע שאקנה גוף חימום ואתקין אותו בעצמי. אולם חברי הזהיר
אותי שלא ארוויח מכך כלום, כי ההרכבה של גוף החימום דורשת
ידע ומיומנות שאין לי. הוא המליץ על אינסטלטור אמין ולא יקר,
ואכן יצרתי אתו קשר.

תוך זמן קצר הופיע האינסטלטור אצלי בבית. הוא יצא אל

לבני הבית שהכול בסדר ושיזדרזו, והכל זורם תרתי משמע. בשעה שתים עשרה חונה מנוף ליד הבית שלי. האינסטלטור הגיע להחליף את הדוד. הוא עולה עם העוזר שלו לגג, מתבונן ומסתכל מכל עבר ואומר, "נראה שטעינו בכתובת". כשאני רואה אותו אני קורא אליו - לא. לא טעית. היית אצלי אתמול, ודיברנו שתבוא על הבוקר.

"אז אני לא מבין מה קורה פה" אומר לי האינסטלטור וכולו נדהם. "אתמול ראיתי דוד מקולקל לגמרי, והיום אני רואה דוד שלם, והכול בסדר. פתחת את הברז הראשי?"

כן, עניתי, וזה כבר שעתיים שהוא עובד ומזרים לנו מים חמים. "טוב. אני לא יכול להסביר את זה. זה משהו מהשמים". הוא הלך כלעומת שבא, עם כמה איחולים לשנה טובה ומתוקה, ושוב לא קראתי לו.

היום אנחנו עומדים בחודש חשוון, והדוד פועל עוד יותר טוב ממה שהיה לפני התקלה. גם דמי השכירות שנחסרו מאתנו השנה, לא העיבו על המצב הכלכלי. אני יודע להסביר זאת, אבל עובדה. הסתדרנו, וכמה טוב שנמנע מאתנו הלחץ של הכנת הדירה. וכל זה בזכות ההודיה מעומק הלב, על ההבנה הברורה שהקב"ה מדבר אתנו.

(גיליון השגחה פרטית)

לנו משהו. בואו נשתף פעולה בשיחה הזאת. בואו נודה לה' על שככה אנחנו חשובים לו. וכך פתחתי ואמרתי בהתרגשות גדולה "מזמור לתודה!" אמרתי פעם אחת, וחזרתי ושוב אמרתי, ובשלב מסוים יצאתי בריקוד, תוך שאני רואה מעם החלון את הנחל הזורם בחצר, שיצא מהדוד הסדוק שלי.

שמחתי, כי היה לי ברור שהקב"ה איתנו. שמחתי כי ידעתי שהקב"ה מדבר רק עם מי שחשוב לו, ואני חשוב אצלו! הוא מטפל בי! הוא אוהב אותי. הכול-הכול לטובה. אין בכך כל ספק! מזמור לתודה... זמר נישא על שפתיי, שוב ושוב שוררתי וזימרתי את המזמור היקר - מזמור לתודה, ורגיעה הגיעה ללבי. ה' עושה הכול, והוא יעזור לנו. הוא יסדר את כל העניינים. אני יודע איך, ואם יהיה צורך אגיע להסדר של תשלומים עם האינסטלטור. אני מוכן להתאמץ לעשות מה שצריך, ובטוח שה' יתן לי את הכוחות ואת האפשרות לעשות את הנדרש.

למחרת, ערב ראש השנה, לפנות בוקר אני קם לסליחות. בשעה תשע אני כבר בבית, מחכה לאינסטלטור. מחכה ומחכה, והוא אינו מגיע. הזמן הולך ומתאחר, אנחנו אמורים לצאת אל חוף לעיר וחייבים להתחיל להתארגן, וכך אני מחליט לנסות בכל זאת להשתמש במים חמים. פותח את הברז הראשי, מדליק את הבוילר, ותוך רבע שעה זורמים באמבטיה מים חמים. אני מודיע

חדשות דרשו

אירופה היהודית נרגשת לקראת מעמד התפילה בראדין ושבת קונוונשן בוילנא; ראשי 'דרשו' באירופה: "החיבור ל'דף היומי בהלכה' מאחד בין כלל הקהילות ביבשת ולקהילות ברחבי העולם"

מנהל 'דרשו' בצרפת הרה"ג ר' נפתלי לוי: "כלל הסיימים של 'דרשו' מחזקים מאוד את הלכידות ואת הזהות היהודית במדינה. גם בסיום הזה אנו מצפים להצטרפות של המונים" • שבת קונוונשן של סניפי 'דרשו' באירופה תקיימו אי"ה בפרשת יתרו בוילנא

יו"ר דרשו אירופה הרה"ג ר' בנימין עקשטיין שליט"א אמר בהתייחס להכנות לקראת הסיום הגדול, כי מדובר במאורע מרגש עבור רבבות מיהודי אנגליה שלומדים כסדר את הדף היומי בהלכה, ונרגשים לקראת מעמד הסיום הגדול.

"ברוך שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה לסיים שולחן ערוך חלק אורח חיים בעמקות ע"י לימוד כל השש חלקים של הספר משנה ברורה, בלימוד יומי" פתח הגר"ב עקשטיין את דבריו.

"ב"ה שלמרות הקשיים בתקופת המגיפה, גם בשנתיים האחרונות השיעורים בכל העיירות שגשגו והתרחבו והתרבו הנבחרים שמגיעים להיבחן כדי להשיג ידיעה אמיתית בנלמד. העובדה שלא רק שלא התמעטו הנבחרים אלא רק נוספו עוד ועוד הפכה לקידוש ה' ברבים. בשיא המגיפה ערכנו את המבחנים בשטח פתוח וזה היה המחיש לכולם שאנחנו לא מפסיקים אפילו לרגע, וגם הולכי רחוב ראו איך האברכים שוקדים על לימודם

אירופה היהודית נרגשת לקראת מעמד התפילה המכונן על ציונו של מרנא החפץ חיים זי"ע ובמקביל על ציוני של מרנא הגר"א בוילנא, שבשיאו יונח ספר הגיבורים על הציון הקדוש, עם שמות הלומדים ומקבלים על עצמם ללמוד את הדף היומי בהלכה במשנ"ב. במעמד התפילה ישתתפו עשרות רבני יהדות אירופה המעטירה, מכלל קהילות החרדים והיראים לדבר ה' ביבשת, כאשר בע"ה בשבת ישתתפו בקונוונשן האירופי של צירי דרשו באירופה. במוצאי שבת קודש, יערך בע"ה ברוב פאר והדר, סיום המחזור השני בדף היומי בהלכה, והתחלת המחזור השלישי. באנגליה נערכים לקראת הסיומים הגדולים שיערכו הן בלונדון והן במנצ'סטר, ברוב פאר והדר לכבודה של תורה. באי הבריטי ישנם מאות לומדים בדף היומי בהלכה ואלפי נבחרים מכל שכבות הציבור. אברכים, אנשים העובדים לפרנסתם ובני ישיבות.

הציבור מאוד התחבר ללימוד דף היומי בהלכה, מכיוון שיש כאן הרבה מאוד יהודים שאין להם רקע ישיבתי אבל יש להם כמיהה גדולה ליהדות. לימוד ההלכה סיפק להם את האפשרות ללמוד כל יום ולקבוע עיתים לתורה. כעת, עם תחילת המחזור השלישי אנחנו מתכוונים להגדיל באופן משמעותי את מעגל הלומדים בקביעות".

אלפים שולחים שמות לספר הגיבורים

בתוך כך, נמשכת ההרשמה של רבבות מכל העולם היהודי ל"ספר הגיבורים". ההרשמה אינה כרוכה בתשלום והיא מתאפשרת לכל הלומדים בדף היומי בהלכה והמקבלים על עצמם ללמוד בקביעות. הנרשמים יזכרו לתפילה ברכה ושועה בספר הגיבורים שיונח על ציונו הקדוש של מאיר עיני ישראל, מרנא החפץ חיים זי"ע הטמון בראדן שבבלארוס.

במקביל למעמד התפילה בראדן, יתקיים גם מעמד תפילה כביר בציונו של מרנא הגר"א בעיר וילנא שבליטא, כאשר בשבת קודש יתקיים הקונוונשן האירופאי של דרשו בהשתתפות נציגויות דרשו מכל רחבי היבשת.

רבני המשלחת המתכווננים בסילודין להיות שלוחים נאמנים לאלפים ורבבות אשר קיבלו על עצמם את לימוד הדף היומי בהלכה כתקנתם של מרנן ורבנן גדולי ומאורי הדור שליט"א, התבטאו בחרדת קודש על המסע המתוכנן, ועל העול הכבד שהונח על כתפיהם בבואם להיות שלוחיהם של רבבות אלפי ישראל בציון הקדוש של מרנא החפץ חיים.

ניתן עדיין למסור את שמות של לומדי הדף היומי בהלכה והמקבלים על עצמם את לימוד הדף היומי בהלכה עם תחילת המחזור השלישי ב"ט אדר באמצעות עמדות נדרים פלוס, או באמצעות האימייל: dirshu@dirshuglobal.org

אפילו בזמנים קשים. אם יש משהו שמאחד את כלל קהילות היראים זה המבחנים והלימוד של דרשו. יש כאן לומדים מכל העדות, החסידויות, והזרמים. כולם רוצים להיות מחוברים לתורה".

אבינו מלכינו מנע מגיפה מנחלתך והשי"ת יעזור שיתקיים כבר בנו 'והמגיפה נעצרה', ונזכה כולנו להתחיל המחזור החדש ולהתחזק בלימוד ההלכה ולהיות מאלו המובטחים להיות בני עולם הבא, ולראות בנחמת ציון וירושלים בב"א".

גם בצרפת נערכים לקראת הסיום הגדול שייערך בע"ה בפריז, כאשר אלפי הלומדים מהבירה הצרפתית ומהפרברים יחגו יחד עם הסיום המרגש על מנת להגדיל תורה ולהאדירה.

מנהל דרשו בצרפת הרה"ג ר' נפתלי לוי אומר כי בימים אלו ההכנות נמצאות בשיאן. "אנחנו בשיא ההכנות לקראת הסיום כאשר אלפים אמורים להגיע למעמד המיוחד. לפני שש שנים היה סיום מאוד מכובד שהותיר חותם על הקהילה והשתתפו בו אלפים. מיד אחרי הסיום לפני שש שנים היה גל הצטרפות אדיר ללימוד דף היומי בהלכה בקביעות".

"כלל הסיימים של דרשו מחזקים מאוד את הלכידות ואת הזהות היהודית במדינה, וזה תרומה עצומה של דרשו לחיים היהודיים כאן. מעבר לזה, כל העניין הזה של שמחה לכבודה של תורה, זה קידוש ה' עצום וזה מחבר הרבה מאוד אנשים ללימוד, כאשר בסיום עצמו יש התעלות אדירה ומופיעים רבנים ומחזקים מאוד את הציבור, שומעים דרשות, שרים מתעוררים ומתעלים". לדברי הרב לוי לימוד דף היומי בהלכה התפשט מאוד בקרב יהודי צרפת. "הגל הגדול של המצטרפים היה בתחילת המחזור השני, כאשר לצערינו הקורונה הייתה אתגר משמעותי ללומדים". לדברי הרב לוי דרשו מחבר בין כלל היהודים במדינה, כאשר יש קונצזוס נרחב סביב סדר הלימוד המיוחד. דווקא בצרפת

פרשת השבוע

בי"ג בניסן תש"ע ראיתי ערימת פתקאות ושמות על שולחן מרן הגר"ח, כאלו שכבר ענה להם מבוקשם. שאלתיו האם לשים אותם עם החמץ כדי לשורפם, ורבנו השיב נחרצות - "לא"

והיכן נמצאים כיום הקוויטלאך שקיבל החזו"א מיהודים ששיחרו לפתחו? | וְיָרָא בְּסִבְלָתָם

לפניו שיחי, האדם שבא לביתי התאמץ להעלות את הדברים על הכתב ועלי להתייחס לפתקים אלו בכל הכבוד הראוי".

"ואני מגלה לכם", ממשיך הגאון רבי ישעיה ואומר, "שהפתקים הללו אכן נשמרו על ידי אבא זצ"ל והם שמורים וגנוזים עד היום הזה כהוראתו של החזו"א" (להתעדן באהבתך שמות תשע"ז).

השלמה מענינת לדברים ראינו בשם אחד מתלמידיו של מרן

סיפר הגאון רבי ישעיהו גריינמן ראש ישיבת כפר גנים ובנו של הגאון רבי שמריהו גריינמן זצ"ל, בשם אביו, שמרן החזון איש זצ"ל שמר בביתו את כל הקוויטלאך שהיה מקבל מקהל ההמונים שצבאו על ביתו.

החזון איש אמר לאבא - מספר רבי ישעיה - "פתקים כאלה שעליהם כתבו יהודים את ייסוריהם ושפכו בדרךך זו את לבם לפניי, איך אפשר להשליכם ולאבדם? הרי יש בכך בבחינת אשפוך

לא, בהוסיפו: אצל מרן החזו"א זללה"ה היה מקום מיוחד המלא בפתקאות שמות שהכניסו אליו, ור"ד פרנקל רצה לשורפם כדי להקל עליו, ומרן החזו"א מנעו באומרו - אנשים מסרו ע"ז נפשם ואתה רוצה לשרוף זאת?! ולכן ציווה לגזומם.

הגר"ח קניבסקי שליט"א שסיפר להרב מ' ברמן ('יתד נאמן' שמות תשע"ו): "בי"ג בניסן תש"ע ראיתי ערימת פתקאות ושמות על שולחן מרן הגר"ח, כאלו שכבר ענה להם מבוקשם. שאלתי האם לשים אותם עם החמץ כדי לשורפם, ורבנו השיב נחרצות -

קול העם

אחרי ארבעה קילומטר הייתי כבר צמא מאוד. חשבתי לעצמי שאין סיכוי שמישהו מהתלמידים - כיתה ה', ישים לב שלמחנך שלו אין מים לשתות. בגיל הזה הם עוד קטנים ומרוכזים בעצמם. והנה, נגיעה עדינה במרפק קטעה את הרהורי...

ואיך נפתרה החידה המעניינת כעבור שבועיים?

המתכון הסודי שהם שמים לילד במרק ושגרם לו להיות גדול כל כך ולא מרוכז בעצמו כמו שילדים רגילים להיות. כעבור שבועיים הגיע יום אחד שבו אמרתי לעצמי שעכשיו החידה הזאת צריכה להיפתר. יש לכיתה שלי אספת הורים ואני אמור לפגוש את ההורים שלו בעצמי. אשאל אותם ישירות איך יצא להם ילד כזה.

בשעה שמונה בערב, אחד לפני האחרון, האבא של התלמיד הזה היה אמור להיכנס. הכנתי כבר את גיליון הציונים בשביל להגיד לאבא את הציונים של הילד. הוא נכנס פנימה, הסתכל עלי ואמר: "אני מקווה שזו לא חוצפה מצדי, אבל אתה נראה לי מותש לגמרי, רוצה שאכין לך קפה?" הרגשתי שכבר קיבלתי תשובה לשאלה שלי. מבין כל ההורים הוא היה היחיד ששאל אותי. מבין כל התלמידים הבן שלו היה היחיד שהציע לי. היה החינוך שאתה רוצה לתת לילדיך.

(י, אזולאי)

לאחרונה חזרנו מטיול שנתי בנחל שניר. מרוב שהייתי עסוק בתלמידים שלי לא שמתי לב שאין לי בכלל מים בתיק. הלכנו הרבה, אבל התאפקתי ולא ביקשתי מאף תלמיד שלי לשתות. אחרי ארבעה קילומטר הייתי גמור מעייפות וגם צמא מאוד. חשבתי לעצמי שאין סיכוי שמישהו מהתלמידים שלי ישים לב שלמחנך שלהם בכלל אין מים לשתות. ובעצם מה אני מכלל מצפה מהם, ילדים בכיתה ה', ברור שהם לא ישימו לב, הם קטנים ומרוכזים בעצמם.

בעוד אני מסיים להרהר את המחשבה הזאת אני מרגיש נגיעה עדינה במרפק. תלמיד שלי, אחד הקטנים והשקטים של הכיתה, מסתכל אליי כאשר הוא מחזיק את בקבוק המים שלו ואומר לי - "המורה, אתה לא שותה? יש לך בכלל מים? אתה רוצה לשתות?" התרגשתי לגמרי. התלמיד הזה ראה אותי, דאג לי, היה לו איכפת ממני. לכו תשאלו כל מחנך, זה לא כל כך מובן מאליו. בטח בגילאים האלו.

מאז כל הזמן אני חושב על ההורים של התלמיד הזה, על

יהלומים מגדולי ישראל

כשישאלוני בבי"ד של מעלה ר' ברוך - בתורה עסקת? , אציג את עיני הבלויות משימוש...

דבר שמשתמשים בו - מתבלה... | מדוע שמח הגאון רבי ברוך תאומים זצ"ל בעיוורונו?

להפתעת בני משפחתו ותלמידיו הקרובים, לא הביע הגאון כל צער על עיוורונו, ולהיפך, פעמים אף התבטא כי לא זו בלבד שנפשו אינה עגומה עליו, שהרי תורתו שגורה על פיו והוא משננה על-פה, אלא אף תחושת שמחה מקננת בלבו! שאלת מקורביו שמחה זו על מה ולמה, נתרצה הגאון ושיתף אותם בזכרון ילדותו

לפני כמאתיים שנה נסתמאו עיניו של אחד מגדולי הדור בתקופה ההיא, בעל ה"ברוך טעם", הלא הוא הגאון רבי ברוך תאומים - פרנקל זצ"ל, חותנו של הגה"ק בעל ה"דברי חיים" מצאנז זצ"ל, אשר נודע בזכות הספרים הרבים שיצאו לאור מכתביו, בהם ספר "ברוך טעם".

שליווהו עד ערוב ימיו.

בעיירה בה התגוררתי, סיפר רבי ברוך, היתה חברת "מלביש ערומים". גבאי החברה דאגו למלבושיהם של בני העיירה, שרובם ככולם היו בניגים למשפחות דלות. אחת בשנה, התחייך הגאון, ערכו גבאי "מלביש ערומים" חלוקת מנעלים לילדי העיירה הנצרכים. בתור ארוך ועליו עמדו ילדי העיירה, והגבאים הביטו ומשמשו בנעליהם לראות הטובות הנה אם רעות. כשנוכחו כי חלפו ימיהן, זיכו את הילד המאושר בזוג נעליים חדשות.

לפני בתור עמד ילד שהצטרף אל החלוקה יחד עם חבריו. והנה, בהציגו את נעליו בפני הממונה, גער בו הלה חריפות: "האתה זקוק לנעלים חדשות? הבט בנעליך! חדשות הן כמעט כביום קנייתן. כלך לך מפה".

בהיווכחי בגורלו של העומד לפני, חמרמרו מעי. אך בהציגי את נעלי הבלויות, שרב בהן הפרוץ על העומד, נתחייך הגבאי והפטיר: "אלו נעליים המזכות את בעליהן בזוג נעליים חדשות. רואים שהשתמשת בנעליך הקודמות. הא לך זוג נעליים ותהי דרכך צלחה".

בפניו הישישות של הגאון נעלמו קמטי אימוץ הזכרון ותחתם נחרשו תלמי המחשבה. משפט זה נחקק במוחי. דבר שמשתמשים בו - מתבלה. עתה, עת אעמוד בפני בית דין של מעלה וישאלוני, 'ר' ברוך - בתורה עסקת?', אציג את עיני כעדות נאמנה לכך, הנה עיני הבלויות משימוש יוכיחו, כי בתורה עסקתי כל ימי.

וכל כך למה?

בילדותי היה בית הכנסת שבעיירה מואר באמצעות אש הנרות שפזורים היו על כתלי בית הכנסת, זה בכה וזה בכה. אחר תפילת

ערבית היה השמש עושה את מלאכתו נאמנה, מסדר את הטעון סידור, ומכבה את הטעון כיבוי, ואילו אני נותרתי לבדי בבית הכנסת בחשקי להוסיף להגות בתורה הקדושה, אך השמש סבור היה כי השעה המאוחרת אינה ראויה לכך שאדיר שינה מעיני וביקש להדפני אל ביתי. באותם רגעים נוהג הייתי להסתתר מאחורי התנור הגדול שבבית הכנסת, ולאחר שנסתלק השמש נותרתי אני לבדי בין כתלי בית הכנסת החשוכים.

או-אז, פסעתי באפילה אל ארון הספרים, הוצאתי את הגמרא ושבתתי אל מקום מסתורי ליד התנור. שם, לאור הגחלים שהפיצו את אורן העמום בין הרמץ והאפר, שניתי והגיתי בתורה הקדושה. הפיח העכור שעלה מן התנור חדר לתוך עיני, שנים רבות סבלתי מכאובים בהן, ועתה כבה מאורן.

סיים הגאון רבי ברוך תאומים זצ"ל, בעת שאעמוד לפני כסא הכבוד, אומר לפניו, רבוננו של עולם! קיימתי את מאמר התנא במסכת אבות, "הפוך בה והפוך בה... וסיב ובלה בה".

שקידתם העצומה של גדולי ישראל בתורה, אהבתם הבלתי מסוייגת ללימוד התורה, היתה מאז ומתמיד ענן אש המהלך לפני המחנה ומתווה את מסלול חייו של היהודי - התורה היא עיקר החיים. סביבה ינועו החיים. למענה נולדים. רק איתה עוברים לעולם אחר.

(מאורות הדף היומי)

סגולות וישועות

"אמור לבנך, כי לפי מספר הספרים שיוציא - כך יהיה מספר ילדיו"

וְיָרֵב הָעָם וַיַּעֲצֵמוּ מְאֹד - סגולה מיוחדת לבנים ממרן הגר"ח קניבסקי שליט"א

כצאצאיו של האדם".

אדם נוסף שקיבל מרבנו עצה זו, הוציא אף הוא ספר והיה לאב תוך תקופה קצרה. זמן מה לאחר מכן הוציא את הספר במהדורה שניה, עם חדושים והוספות - ונולד לו ילד נוסף. כשהדפיס את המהדורה השלישית, זכה להולדת בנו השלישי, וברביעית - לא התפלא להתבשר שגם ילד רביעי עומד להוולד לו...

"אמור לבנך", פנה רבנו לאביו של הלה, "כי לפי מספר הספרים שיוציא - כך יהיה מספר ילדיו".

(דברי שיח שמות תשע"ז מתוך ספר 'רבי חיים')

אברך בא למרן הגר"ח קניבסקי שליט"א לבקש את עצתו ואת ברכתו. "מספר שנים כבר חלפו מנשואיי", פתח, "ועדיין לא התברכתי בילדים".

"עצתי לך שתחבר ספר חדושי תורה", השיב רבנו.

לאחר תקופה חזר האברך לרבנו וסיפר שהוא עשה כמצותו. הוא הוציא לאור ספר חדושי תורה - ולא חלף זמן רב עד שזכה לחבוק את בנו בכורו! "מה המקור לסגולה זו?" התענין האב המאושר. השיבו רבנו: "המקור הוא בגמרא חולין נט ע"ב: 'קרי אנפשיה מ'פרי פי איש תשבע בטנו' - הרי שדברי תורה נחשבים

"מרגלא בפומייהו דאינשי שאם אחד הלשין על חברו, מותר הוא גם כן אחר כך להלשינו... ובאמת הוא טעות גמור"

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

הניכרים", אין זה אלא היתר לשמוע ולהאמין בלבנו, אבל לא לעשות שום פעולה כתוצאה מכך. כי על מנת להוציא ממון לא מועיל כלל ההיתר של 'דברים ניכרים'. וכפי שבדיני נפשות אומרת הגמרא בסנהדרין שאפילו ראו אדם שרץ אחר חבירו לחורבה, ורצו אחריו ומצאוהו עומד על גבי חברו ההרוג עם סכין בידו ודם מטפטף ממנה, אי אפשר להורגו על סמך זה כי 'על פי שניים עדים יקום דבר' - כן הוא גם לגבי דיני ממונות!

הדוגמה שמביא לכך החפץ חיים היא - "אם אחד יש לו הזק בעסקו מצד מלשינות וכדומה, ויש לו על ישראל 'דברים הניכרים' שהוא עשה לו את הדבר הזה, על זה הסמך הוא הולך אחר כך ומלשין אותו גם כן, כי מרגלא בפומייהו דאינשי שאם אחד הלשין על חברו, מותר הוא גם כן אחר כך להלשינו... ובאמת הוא טעות גמור..." ומבאר שמלבד שאסור לעשות שום פעולה לשם נקמה גרידא, אלא רק כדי להציל את ממונו, ורק כשאי אפשר להציל באופן אחר - גם אי אפשר כלל לסמוך בדיני ממונות על 'דברים ניכרים' אלא צריכים עדות של שני עדים בבית דין.

אתמול עסקנו בהיתר לקבל רכילות מאדם שנאמן על השומע כשני עדים, וראינו כי מלבד התנאים הרבים הנדרשים להיתר זה - כיום הוא כבר אינו שייך כלל. בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי, מביא ה'חפץ חיים' אופן נוסף שבו מותר לקבל ולהאמין לרכילות - כאשר השומע רואה על אותו אדם "דברים ניכרים" המוכיחים כי מה שסופר עליו הוא אמת.

אולם, גם כאן ישנם שורה ארוכה של תנאים (היתר: א) שלא יהיה שום צד זכות בדבר; ב) שתהיה זו הוכחה ממשית, ולא "דבר הניכר קצת". ג) שתהיה תועלת להבא עבדו השומע בקבלת הדברים. ד) שיראה את "הדברים הניכרים" בעצמו, ולא ישמע אותם מפי אחרים. ה) מותר לו רק להאמין בלבנו, אבל לא לספר לאחרים.

וכאן מעורר ה'חפץ חיים' על דבר "שנכשלין בו בעוונותינו הרבים", כאשר אנשים שיש להם סמך כלשהו או סברא שפלוני הזיק אותם וכדו' - עושים לעצמם דין לבד. וזוהי טעות גמורה, הוא כותב, משום שגם בהתמלא כל התנאים הדרושים ל"דברים

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מהו החיבור בין סוף התורה לתחילתה?

מגילה דף ט

"מעשה בתלמי המלך..."

בפסוק שלפנינו, ששינו וכתבו לו: 'אלוקים ברא בראשית', שלא יאמר שתי רשויות הן וראשון ברא את השני.

לאור זאת יובן הקשר בין המילים המסיימות את התורה: "לעיני כל ישראל" - לפסוק הראשון בתורה: "בראשית ברא אלוקים", דהיינו: רק 'לעיני כל ישראל' צריך לכתוב 'בראשית ברא אלוקים', אבל לעיני אפיקורסים צריך לכתוב 'אלוקים ברא בראשית'."

(ושלל לא יחסר - בראשית א א הובא בשמו על ידי נכדו כספר "אבן ישפה")

'בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ' - נהוג לנעוץ ולחבר את סוף התורה לתחילתה. והנה - אמר הגאון רבי מאיר הלוי עפשטיין, אב"ד קופישאק. - הגמרא מספרת (מגילה ט): 'מעשה בתלמי המלך שכינס שבעים ושנים זקנים, והכניסם בשבעים ושנים בתים, ולא גילה להם על מה כינסו, ונכנסו אצל כל אחד ואחד ואמר להם: 'כתבו לי תורת משה רבכם'. נתן הקב"ה בלב כל אחד ואחד עצה, והסכימו כולם לדעת אחת, ושינו מן הלשון שנאמר בתורה בכמה וכמה מקומות, והראשון שבהם הוא

מדוע מדליקים את נר ה'שמש'?

שמש לכל אחד ואחד, כיון שהנרות עומדים במרחק מסוים זה מזה, וקיים חשש שיכשלו בשימוש באורם אף כאשר הודלק שמש בסמוך לנרות האחרים.

[שו"ע תרעג, א, ומשנ"ב יח; ביאורים ומוספים דרשו, 23]

כפי שלמדנו, אסור להשתמש באור נרות החנוכה, ולפיכך, נהגו כל ישראל להדליק נר נוסף יחד עם נרות החנוכה, כדי שלא יכשלו בשימוש באור נרות החנוכה; ונר זה מכונה 'שמש'. וכשכמה מבני הבית מדליקים במקום אחד, נוהגים להדליק

האם מותר להשתמש באור ה'שמש'?

המבוקש, בודאי יש להחמיר בדבר. ויש שכתבו, שלכתחילה אין להשתמש באור השמש אף כשעומד בפני עצמו, אולם לדעת רוב הפוסקים הדבר מותר.

[משנ"ב תרעג, טו, וביה"ל א, ד"ה שאם, וד"ה יהיה]

בהמשך לאמור: אם ה'שמש' עומד בצמוד לנרות החנוכה, לכתחילה אין להשתמש באורו, משום שהדבר נראה כאילו משתמש באור נרות החנוכה לצורכו ולא הודלקו לשם מצוה; (ויש שכתבו, שהדבר אסור משום שנחשב גם כשימוש באור נרות החנוכה). וכאשר השמש אינו מאיר די הצורך עבור השימוש

היכן צריך למקם את נר ה'שמש'?

את השמש תמיד מעל לנרות החנוכה. ואין להדליק את נר השמש עד לאחר הדלקת כל נרות החנוכה, כדי שלא להפסיק בין הברכה להדלקת כל הנרות.

[שו"ע תרעג, א, ומשנ"ב טז רכ; ביאורים ומוספים דרשו, 22 ו25]

את נר ה'שמש' יש להעמיד במרחק מה מנרות החנוכה, כדי שמספר הנרות - התואם למספר היום - יהיה ניכר. ולכתחילה, יש להעמיד את השמש מעל לנרות החנוכה, או תחתיהם. ואם נרות החנוכה מונחים מתחת לגובה עשרה טפחים, יש להעמידו מעליהם בגובה עשרה טפחים ויותר. ועל פי הקבלה, יש להניח

* אסור להשתמש באור נרות החנוכה, ואף לצורך מצוה, כגון לימוד תורה, או סעודת שבת. ויש להחמיר באיסור זה אף כשהנרות דולקים זמן רב לאחר ההדלקה, בשעה שכבר מותר מן הדין לכבותם. ולמרות זאת, מותר לשבת בבית שהנרות דולקים בו ואין בו אור אחר, ואין חובה לעצום את העינים; ויש שהתירו אף להלך בבית לאור הנרות, משום שאין זה נחשב ל'שימוש' בנרות. * את נרות השבת מותר להדליק בשמנים ובפתילות הדולקים כראוי בלבד, וכן בערב שבת חנוכה - המוסיף שמן בנרות החנוכה מעבר לכמות הנדרשת לקיום המצוה, רשאי להדליק בשמנים ובפתילות הדולקים כראוי בלבד.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

סוכה שאינה ראויה לשינה - האם היא כשרה לאכילה?

ויש אומרים שאם הסוכה ראויה לאכילה, הריהי כשרה לאכילה אף כשאינה ראויה לשינה; וכן להיפך. ולמעשה, יש להחמיר מאוד בדבר.

ברם, אם מדובר בקושי בלתי פתיר, כגון קור עז בתקופת החג באזור זה, וכדומה - הסוכה כשרה לכל הדעות, כיון שאֵלו הם תנאי המגורים במקום זה, ולכן הסוכה נחשבת כראויה לדירה.

[שו"ע תרמ, ד, משנ"ב יח רכ, ושעה"צ כה; ביאורים ומוספים דרשו, 16 ר' 18]

סוכה העומדת במקום, או באופן, שלא ניתן לאכול בה במשך כל ימי החג, או שנבנתה באופן שמלכתחילה פטורים מלאכול בה מדין 'מצטער' - פסולה אף לשינה. וכן להיפך - סוכה שאינה ראויה לשינה, פסולה אף לאכילה.

וטעם הדבר, מפני שמצות הסוכה היא "תִּשְׁבוּ - כעין תדורו", וסוכה שאינה מתאימה לאכילה, או שאינה מתאימה לשינה, אינה ראויה לשמש כדירה.

הלוח היומי

י"ז בטבת | רבי פנחס ב"ר ישעיה אפשטיין זצ"ל, ראב"ד ירושלים, בעל מנחה חריבה, אוריין תליתאי, מנחת ירושלים ותעלומת עין

יארצייט:

תקס"ה: רבי יעקב ב"ר זאב קראנץ זצ"ל, המגיד מדובנא.

תקפ"ב: רבי אפרים פישל ב"ר יוסף יהודה אריה לייב זצ"ל, האדמו"ר מסטריקוב.

תר"ו: רבי אריה לייבוש ב"ר חיים ליפשיץ זצ"ל, האדמו"ר מוויזניצא ובעל אריה דבי עילאי.

תר"פ: רבי אברהם ב"ר משה הלל זצ"ל, חכם באשי וראב"ד בבגדאד.

תש"ל: רבי פנחס ב"ר ישעיה אפשטיין זצ"ל, ראב"ד ירושלים, בעל מנחה חריבה, אוריין תליתאי, מנחת ירושלים ותעלומת עין.

תשל"ה: רבי סלמאן ב"ר מאיר ציון מוצפי זצ"ל, ר"י בני ציון, בעל שפתי צדיקים, אורח צדיקים ועוד.

תשנ"א: רבי אהרון משה ב"ר שמואל שמעלקא לייפר זצ"ל, האדמו"ר מחוסט-בודפשט ובעל תולדות אהרן משה.

כשיש אמונה - אין שאלות

מרבן ה"חזון איש" אמר: "לאלה שיש להם אמונה אין כל שאלות, ולא לה שאין אמונה אין כל תשובות".
(ילקוט לקח טוב - אמונה ונחמה עמ' פו)

נשתדל לחיות בהרגשה שתנאי החיים שלנו הם הטובים ביותר בעבורנו למילוי תפקידנו בעולם, ונשמח בחלקנו

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il